

การศึกษาความหมายและวิธีการใช้คำกำหนดขอบเขต shika, dake, bakari

— เปรียบเทียบภาษาญี่ปุ่น – ภาษาไทย —

ภาณิการ์ สุรังสิกุล

1. บทนำ

ปัญหาที่มักพบบ่อยในการศึกษาภาษาญี่ปุ่นคือ การที่ผู้เรียนไม่สามารถเลือกใช้ไวยากรณ์ที่มีลักษณะพ้องความหมาย⁽¹⁾ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เนื่องจากภาษาญี่ปุ่นมีรูปทางไวยากรณ์จำนวนไม่น้อยที่มีวิธีการใช้และการแสดงความหมายคล้ายคลึงกัน และหากผู้เรียนไม่มีความรู้ความเข้าใจที่เพียงพอ ความผิดพลาดในการเลือกใช้ไวยากรณ์ที่มีลักษณะดังกล่าวย่อมเกิดขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบความหมายและวิธีการใช้คำกำหนดขอบเขต shika, dake และ bakari ซึ่งเป็นคำพ้องความหมายที่พบบ่อยและเป็นคำที่ผู้เรียนมักใช้ผิดหรือใช้สับสนกับ “แค่” “เพียง” และ “...แต่”⁽²⁾ ซึ่งเป็นคำแสดงความหมายการกำหนดขอบเขตในภาษาไทย

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า shika, dake และ bakari จัดเป็น Toritateshi⁽³⁾ ที่ทำหน้าที่กำหนดขอบเขต ในที่นี้ ผู้วิจัยขอสรุปใจความสำคัญเกี่ยวกับ shika, dake และ bakari ที่ปรากฏในเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

2.1 คำจำกัดความและความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ shika, dake และ bakari

2.1.1 shika แสดงการกำหนดขอบเขตเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ยกขึ้นมาเป็นประเด็น (กล่าวคือ กำหนดขอบเขตคำหรือกลุ่มคำที่ปรากฏหน้า shika) และปฏิเสธเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงอื่นๆ โดย shika ต้องปรากฏร่วมกับรูปปฏิเสธเสมอ ซึ่งการกำหนดขอบเขตของ shika จะเน้นแสดงความหมายแฝงว่าเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ถูกกำหนดขอบเขตไม่เป็นไปตามที่ผู้พูดคาดการณ์หรือคาดหวังเอาไว้ ยกตัวอย่างเช่น

(1) 彼にしか会わない。	พบเขาแค่คนเดียว
a. 彼に会う。	พบเขา
b. 彼以外に会わない。	ไม่พบคนอื่นนอกจากเขา

shika ในประโยค (1) กำหนดขอบเขตโดยบ่งชี้ว่า 「彼」 คือ คำหรือกลุ่มคำที่ยกขึ้นมาเป็นประเด็น ส่วน 「彼以外」 คือ คำหรือกลุ่มคำอื่นๆ ที่ไม่ได้ยกขึ้นมาเป็นประเด็น และ shika กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่า “พบเขา (เท่านั้น)” ดังประโยค a พร้อมทั้งแสดงความหมายปฏิเสธว่า “ไม่พบคนอื่นนอกจากเขา” ดังประโยค b ซึ่งอาจตีความว่า ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามที่ผู้พูดคาดการณ์หรือคาดหวังเอาไว้ได้ กล่าวคือ ผู้พูดคาดว่าจะได้พบคนอื่น ๆ ด้วย

2.1.2 dake แสดงการกำหนดขอบเขตเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ยกขึ้นมาเป็นประเด็น (กล่าวคือ กำหนดขอบเขตคำหรือกลุ่มคำที่ปรากฏหน้า dake) และปฏิเสธเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงอื่นๆ ยกตัวอย่างเช่น

- (2) 友人の中で、彼だけが羽振りがよかった。 ในบรรดาเพื่อนสนิท มีเขาเพียงคนเดียวที่ฐานะดี

a. 彼が羽振りがよかった。

เขาฐานะดี

b. 彼以外の友人は羽振りがよくなかった。 เพื่อนคนอื่นๆ นอกจากเขาฐานะไม่ดี

dake ในประโยค (2) กำหนดขอบเขตโดยบ่งชี้ว่า 「彼」 คือ คำหรือกลุ่มคำที่ยกขึ้นมาเป็นประเด็น ส่วน 「彼以外 (友人)」 คือ คำหรือกลุ่มคำอื่นๆ ที่ไม่ได้ยกขึ้นมาเป็นประเด็น และ dake กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่า “เขา (เท่านั้นที่) ฐานะดี” ดังประโยค a พร้อมทั้งแสดงความหมายปฏิเสธว่า “คนอื่นๆ นอกจากเขาฐานะไม่ดี” ดังประโยค b

2.1.3 bakari แสดงการกำหนดขอบเขตเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ยกขึ้นมาเป็นประเด็น (กล่าวคือ กำหนดขอบเขตคำหรือกลุ่มคำที่ปรากฏหน้า bakari) และปฏิเสธเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงอื่นๆ โดยคำหรือกลุ่มคำที่ปรากฏหน้า bakari มักแสดงความเป็นพหุพจน์ เช่น มีเป็นจำนวนมาก เกิดขึ้นซ้ำๆ หรือเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่น

(3) 弟は勉強せずに、遊んでばかりいる。 น้องชายเขาแต่เล่นอย่างเดียว ไม่ยอมอ่านหนังสือ

bakari ในประโยค (3) กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่า “น้องชายเขาแต่เล่น (เท่านั้น)” พร้อมกันนั้นยังแสดงความหมายปฏิเสธว่า “น้องชายไม่ยอมอ่านหนังสือหรือทำอย่างอื่น” ซึ่ง “การเล่น” ที่ bakari ยกขึ้นมาเป็นประเด็นนี้ สามารถตีความได้ว่าเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นซ้ำๆ หรือเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2.2 การศึกษาเปรียบเทียบความหมายของ shika, dake และ bakari

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่มักศึกษาเปรียบเทียบ shika, dake และ bakari โดยแบ่งกลุ่ม Toritateshi ที่นำมาศึกษาเป็นการเปรียบเทียบ shika กับ dake และการเปรียบเทียบ dake กับ bakari ซึ่งสามารถสรุปความเหมือนและความแตกต่างได้ ดังนี้

(1) จุดเหมือน - shika, dake และ bakari ต่างแสดงการกำหนดขอบเขตเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ยกขึ้นมาเป็นประเด็น และปฏิเสธเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงอื่นๆ

(2) จุดต่าง - shika กำหนดขอบเขตโดยเน้นแสดงการคาดการณ์หรือการคาดหวังที่ผู้พูดมีต่อเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ถูกกำหนดขอบเขต และ bakari กำหนดขอบเขตโดยเน้นแสดงความเป็นพหุพจน์ของเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ถูกกำหนดขอบเขต ส่วน dake ไม่แสดงความหมายดังกล่าว

3. ความหมายและวิธีการใช้ shika, dake และ bakari

ในการศึกษาความหมายและวิธีการใช้ shika, dake และ bakari ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากตัวอย่างประโยคที่รวบรวมจาก 150 หน้าแรกของนวนิยายภาษาญี่ปุ่นที่แปลเป็นภาษาไทย จำนวน 10 เรื่อง พบตัวอย่างประโยคที่มี shika, dake และ bakari ปรากฏอยู่ทั้งสิ้น 380 ประโยค แบ่งเป็น dake จำนวน 243 ประโยค shika จำนวน 73 ประโยค และ bakari จำนวน 64 ประโยค โดยในที่นี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงความหมายของ shika, dake และ bakari ที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวอย่างประโยคควบคู่ไปกับความหมายที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 ความหมายและวิธีการใช้ shika

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการรวบรวมตัวอย่างประโยคที่มี shika ปรากฏหลังคำนามและคำกริยา ทั้งในตำแหน่งท้ายประโยคและไม่ใช่ตำแหน่งท้ายประโยค⁽⁴⁾ พบว่า shika แสดงความหมายได้ 4 รูปแบบ⁽⁵⁾

3.1.1 กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่าไม่มีวิธีการหรือทางเลือกอื่น ต้องทำหรือทำได้เพียงสิ่งที่ถูกกำหนดขอบเขตเท่านั้น ดังประโยค (4) ในบางบริบทอาจตีความว่า shika แสดงความคาดหวังว่าจะมีวิธีการหรือทางเลือกอื่นนอกเหนือไปจากวิธีการหรือทางเลือกที่ถูกกำหนดขอบเขตได้ โดย shika มักปรากฏหลังคำกริยา ในตำแหน่งท้ายประโยค และผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่ shika แสดงความหมายดังกล่าว จำนวน 31 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 42.46

(4) しかし、シンの電話番号がわからない。しまった。ヤツは番号を非通知に設定している。彼と話をするには、向こうから電話をかけてきてくれるのを待つしかないようだ。
(kimi ni shika kikoenai, หน้า 21)

ประโยค (4) shika กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่า "ผู้พูดไม่รู้หมายเลขโทรศัพท์ของชินยะ และชินยะก็ตั้งหมายเลขของตัวเองไว้เป็นแบบไม่แสดงหมายเลข ในเมื่อไม่มีวิธีการหรือทางเลือกอื่น จึงทำได้แค่อรอให้ชินยะโทรศัพท์กลับมาอีกครั้งเท่านั้น ไม่สามารถทำอย่างอื่นได้อีก"

3.1.2 กำหนดขอบเขตเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ยกขึ้นมาเป็นประเด็นและปฏิเสธเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงอื่นๆ ดังประโยค (5) ในกรณีนี้ shika มักปรากฏหลังคำนาม ทั้งในตำแหน่งท้ายประโยคและไม่ใช่ตำแหน่งท้ายประโยค โดยผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่ shika แสดงความหมายข้างต้น จำนวน 20 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 27.4

(5) 大体、こういうピアノ教室の発表会なんてのは、出ている子の家族や友達しか来ないのだから、自分と関係のある子の出番が済めば帰ってしまうのが当たり前。
(futari, หน้า 81)

ประโยค (5) shika กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่า "ในงานแสดงของโรงเรียนสอนเปียโนจะมีครอบครัวหรือเพื่อนของเด็กที่แสดงเปียโนเท่านั้นที่มาชม นอกจากนั้นก็ไม่มีคนอื่นอีก"

3.1.3 กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่าเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามที่ผู้พูดคาดการณ์หรือคาดหวัง ในกรณีนี้ shika มักปรากฏหลังคำนาม ทั้งในตำแหน่งท้ายประโยคและไม่ใช่ตำแหน่งท้ายประโยค โดยผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่ shika แสดงความหมายข้างต้น จำนวน 12 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 16.44

(6) センスあると思うの。だって桑原さん、教室うろうろしてても、上手な絵しか見ようとしらないもの。
(colorful, หน้า 128)

ในประโยค (6) แม้จะไม่มีบริบทที่ชัดเจน แต่ก็สามารถอนุมานได้ว่ามีการคาดการณ์หรือการคาดหวังปรากฏอยู่ ซึ่งในที่นี้ shika กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่า "ผู้พูดคาดว่าความวาระที่เดินไปเดินมาในห้องศิลปะจะหยุดดูรูปทุกรูป แต่ความวาระกลับหยุดดูเฉพาะรูปที่วาดได้ดีเท่านั้น" ซึ่งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามที่ผู้พูดได้คาดเอาไว้

3.1.4 กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่าเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ถูกกำหนดขอบเขตเป็นจำนวนน้อย ดังประโยค (7) ในบางบริบทอาจตีความว่า shika แสดงการคาดการณ์หรือการคาดหวังว่าจำนวนที่ถูกกำหนดขอบเขตจะเป็นจำนวนที่มากหรือมากกว่านี้ แต่ในความเป็นจริง จำนวนที่ถูกกำหนดขอบเขตไม่ตรงกับหรือน้อยกว่าที่ผู้พูดคาดไว้ได้ โดย shika มักปรากฏหลังคำนามบอกจำนวน ทั้งในตำแหน่งท้ายประโยคและไม่ใช่ตำแหน่งท้ายประโยค โดยผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่ shika แสดงความหมายข้างต้นจำนวน 10 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 13.7

(7) 父は支店を十数店舗持つパチンコ屋の支店人で、当時でさえ八十万の給料をもらっていたが、月に数万しか生活費を渡さなかったのだ。
(full house, หน้า 13)

จากการศึกษาวิเคราะห์ความหมายของ shika ผู้วิจัยพบว่านอกจากจะตีความว่ามีการคาดการณ์หรือการคาดหวังปรากฏอยู่อย่างเด่นชัดในฐานะที่เป็นรูปแบบความหมายหนึ่งของ shika แล้ว ยังอาจตีความว่ามีการคาดการณ์หรือการคาดหวังปรากฏร่วมกับความหมายอื่นๆ ของ shika ได้เช่นกัน จึงอาจกล่าวได้ว่าสามารถนำแนวคิดเรื่องการคาดการณ์หรือการคาดหวังมาใช้ในการแยกแยะความหมายของ shika, dake และ bakari

3.2 ความหมายและวิธีการใช้ dake

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการรวบรวมตัวอย่างประโยค พบว่า dake แสดงความหมายได้ 3 รูปแบบ ดังนี้

3.2.1 กำหนดขอบเขตเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ยกขึ้นมาเป็นประเด็น และปฏิเสธเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงอื่นๆ ในกรณีนี้ dake มักปรากฏหลังคำนามและคำกริยา ทั้งในตำแหน่งท้ายประโยคและไม่ใช่ตำแหน่งท้ายประโยค ผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่ dake แสดงความหมายข้างต้น จำนวน 239 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 98.35 และเมื่อเปรียบเทียบจำนวนตัวอย่างประโยคพบว่าเมื่อต้องการแสดงความหมายดังกล่าวมักมีการเลือกใช้ dake มากกว่า shika

(8) 床はほこりだらけなのに窓だけは買ったばかりの眼鏡のように透き通っている。

(full house, หน้า 25)

ประโยค (8) dake กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่า “เฉพาะหน้าต่างเท่านั้นที่ใสแจ๋วราวกับแว่นตาที่เพิ่งซื้อมา ส่วนอื่นๆ นอกจากนั้น ซึ่งในที่นี้หมายถึง พื้นบ้าน เต็มไปด้วยฝุ่น”

3.2.2 กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่าไม่มีวิธีการหรือทางเลือกอื่น ต้องทำหรือทำได้เพียงสิ่งที่ถูกกำหนดขอบเขตเท่านั้น ในกรณีนี้ dake มักปรากฏหลังคำกริยา ในตำแหน่งท้ายประโยค ผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่ dake แสดงความหมายข้างต้นเพียง 3 ประโยค และเมื่อเปรียบเทียบจำนวนตัวอย่างประโยคพบว่าเมื่อต้องการแสดงความหมายดังกล่าวมักมีการเลือกใช้ shika มากกว่า dake ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก dake มักใช้ในกรณีที่ต้องการกำหนดขอบเขตโดยไม่มีการแสดงความคาดหวังว่าจะมีวิธีการหรือทางเลือกอื่นของผู้พูด

(9) しかしゆきとは、歩をゆるめることも早めることもせず、上がり坂だろうが階段だろうが一定の歩幅と速度で歩いた。私は腕を引かれ、従っているだけだった。

(full house, หน้า 130)

ประโยค (9) dake กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่า “ผู้พูดถูกจุดให้เดินตาม จึงไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากเดินไปตามแรงจุดเท่านั้น” ซึ่งในที่นี้ไม่มีการแสดงความคาดหวังว่าจะมีวิธีการหรือทางเลือกอื่นของผู้พูด

3.2.3 กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่าเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ถูกกำหนดขอบเขตเป็นเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียวที่เหลืออยู่ กรณีที่ dake แสดงความหมายข้างต้น ข้อมูลในบริบทก่อนหน้ามักเป็นลำดับหรือขั้นตอนที่ดำเนินมาจนถึงขั้นสุดท้าย ผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่แสดงความหมายนี้เพียง 1 ประโยค

(10) ぼくはアキに、パスポートを無事に持ち出したことを告げた。「あとは出発するだけね」彼女は穏やかに言った。 (sekai no chuushin de, ai wo sakebu, หน้า 147)

ประโยค (10) dake กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่า “หลังจากผ่านการเตรียมการมาหลายขั้นตอน ในที่สุดก็มาถึงขั้นตอนสุดท้ายคือ การออกเดินทางเท่านั้น นอกจากนั้นก็ไม่ต้องทำอะไรอีก”

3.3 ความหมายและวิธีการใช้ bakari

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการรวบรวมตัวอย่างประโยค พบว่า bakari แสดงความหมายได้ 4 รูปแบบ ดังนี้

3.3.1 กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่าเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ถูกกำหนดขอบเขตเกิดขึ้นซ้ำๆ บ่อยครั้ง หรือเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในกรณีนี้ bakari มักปรากฏหลังคำนามและคำกริยา ทั้งในตำแหน่งท้ายประโยคและไม่ใช่ตำแหน่งท้ายประโยค ซึ่ง bakari อาจกำหนดขอบเขตโดยเน้นที่การกระทำที่เกิดขึ้นซ้ำๆ หรือเน้นเฉพาะคำนามที่ปรากฏหน้าตัวมันเองก็ได้ ผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่ bakari แสดงความหมายข้างต้น 25 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 39.06

(11) 子供の頃の記憶を掘り起こせば、父と母はいつも喧嘩ばかりしていた。

(hono kurai mizu no soko kara, หน้า 115)

ประโยค (11) bakari กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่า “ตอนเด็กๆ พ่อกับแม่ของผู้พูดเอาแต่ทะเลาะกัน” ซึ่งการกระทำนั้นเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้ง

3.3.2 กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่า ...แต่เรื่องราว เหตุการณ์ หรือสิ่งที่ถูกกำหนดขอบเขต ดังประโยค (12) ในกรณีนี้ bakari มักปรากฏหลังคำนาม ทั้งในตำแหน่งท้ายประโยคและไม่ใช่ตำแหน่งท้ายประโยค โดยเรื่องราว เหตุการณ์ หรือสิ่งที่ถูกกำหนดขอบเขตมักเป็นคำนามประเภทเดียวกันซึ่งจะมีเป็นจำนวนมากหรือไม่ก็ได้ ผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่ bakari แสดงความหมายข้างต้น จำนวน 23 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 35.94

(12) 展示品もぼくにはどれも興奮せずには見ることでしかないものばかりで、初期ルネッサンスにフィレンツェで活躍したポッライオーロの「女性の肖像」をはじめ、ボッティเชリの「聖母子」、ジョバンニ・ベリーニの「死せるキリスト」などがあつた。

(blu, หน้า 90)

ประโยค (12) bakari กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่า “ภาพที่จัดแสดงมีแต่ภาพที่ผู้พูดต้องเพ่งมองด้วยความตื่นตาตื่นใจ ซึ่งจำนวนภาพที่ถูกกำหนดขอบเขตจะมีเป็นจำนวนมากหรือไม่ก็ได้”

3.3.3 กำหนดขอบเขตเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ยกขึ้นมาเป็นประเด็น และปฏิเสธเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงอื่นๆ ในกรณีนี้ bakari มักปรากฏหลังคำนามและคำกริยา ทั้งในตำแหน่งท้ายประโยคและไม่ใช่ตำแหน่งท้ายประโยค ผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่ bakari แสดงความหมายดังกล่าว 13 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 20.31 และเมื่อเปรียบเทียบจำนวนตัวอย่างประโยคพบว่าเมื่อต้องการแสดงความหมายดังกล่าวมักมีการเลือกใช้ dake มากกว่า bakari

(13) ぼんやりしていると、まわりの音は何も聞こえない。ただ静かな水の揺らめきがあるばかりだ。

(sekai no chuushin de, ai wo sakebu, หน้า 82)

ประโยค (13) bakari กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่า “มีน้ำในสระเท่านั้นที่กระเพื่อมอยู่อย่างเงียบๆ นอกจากนั้นก็ไม่มีความรู้หรือเหตุการณ์ใดๆ เกิดขึ้นอีก”

3.3.4 กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่าระดับของเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ถูกกำหนดขอบเขตเพิ่มสูงขึ้นหรือลดลงเรื่อยๆ ในที่นี้ bakari มักปรากฏหลังคำกริยา ในตำแหน่งท้ายประโยค ผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่ bakari แสดงความหมายข้างต้น จำนวน 3 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 4.69

(14) 暗く狭い場所にたまった空気は、吸っても吸っても、逆に息苦しくなるばかりだ。

(hono kurai mizu no soko kara, หน้า 120)

ประโยค (14) bakari กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่า “ยิ่งสูดอากาศในสถานที่อันคับแคบและมีมืดมิด ความรู้สึกอึดอัดก็ยิ่งเพิ่มขึ้นหรือมีมากขึ้นเรื่อยๆ”

จากการศึกษาความหมายและวิธีการใช้ shika, dake และ bakari ผู้วิจัยพบว่ากรณีที่ต้องการกำหนดขอบเขตโดยไม่แฝงความหมายใดๆ มักเลือกใช้ dake แต่กรณีที่ต้องการเน้นแสดงการคาดการณ์หรือคาดหวัง มักเลือกใช้ shika ส่วนกรณีที่ต้องการเน้นแสดงความเป็นพหุพจน์ มักเลือกใช้ bakari จึงอาจกล่าวได้ว่าการคาดการณ์หรือการคาดหวังและความเป็นพหุพจน์สามารถใช้แยกแยะความแตกต่างระหว่างคำกำหนดขอบเขตทั้ง 3 คำได้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่าตำแหน่งภายในประโยคที่แตกต่างกันของ shika, dake และ bakari ไม่ส่งผลต่อความหมายของประโยคแต่อย่างใด เนื่องจากไม่ว่าคำกำหนดขอบเขตจะปรากฏในตำแหน่งใดก็สามารถแสดงความหมายเช่นเดียวกันได้

4. ความหมายและวิธีการใช้ “แค่” “เพียง” และ “...แต่”

จากการรวบรวมตัวอย่างประโยคที่มี “แค่” “เพียง” และ “(คำกริยา)+แต่”⁽⁶⁾ ที่แสดงการกำหนดขอบเขตปรากฏอยู่จากนวนิยายที่ตีพิมพ์ลงในนิตยสารสกุลไทย จำนวน 15 เรื่อง พบว่าคำเหล่านี้มักปรากฏหน้าคำที่ถูกกำหนดขอบเขตต่างจากคำในภาษาญี่ปุ่นที่ปรากฏข้างหลัง ผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่มี “แค่” “เพียง” และ “(คำกริยา)+แต่” ปรากฏอยู่ 382 ประโยค แบ่งเป็น “แค่” จำนวน 157 ประโยค “(คำกริยา)+แต่” จำนวน 139 ประโยค และ “เพียง” จำนวน 86 ประโยค

4.1 ความหมายและวิธีการใช้ “แค่”

จากการรวบรวมตัวอย่างประโยคพบว่า “แค่”⁽⁷⁾ แสดงความหมายได้ 5 รูปแบบ ดังนี้

4.1.1 กำหนดขอบเขตเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ปรากฏหลังคำกำหนดขอบเขต และปฏิเสธเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงอื่นๆ โดยแสดงความหมายว่า “แค่...เท่านั้น ไม่นอกเหนือไปจากนี้” ในกรณีนี้ “แค่” มักปรากฏหน้าคำนามและคำกริยา และผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่ “แค่” แสดงความหมายข้างต้น 87 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 55.41

(15) “แหม ไม่บอกไว้ล่วงหน้านี้ละ น้ำจะได้ทำของอร่อยๆ ไว้ให้รับ วันนี้ก็มีแค่ยำ น้ำพริกกับแกงจืดเท่านั้น”
(เหลียมตาริกา, หน้า 52, ฉบับที่ 2682)

4.1.2 กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่าเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ถูกกำหนดขอบเขตเป็นเรื่องราว เหตุการณ์ หรือสิ่งที่ไม่มีความสำคัญ ไม่มีบทบาทความสำคัญ หรือไม่ใช่เรื่องหนักหนาอะไร ในกรณีนี้ “แค่” มักปรากฏหน้าคำนามและคำกริยา และในบางบริบทอาจแฝงความรู้สึกดูถูกดูหมิ่นของผู้พูด ดังประโยค (16) หรือใช้พูดเพื่อให้ผู้ฟังสบายใจ ดังประโยค (17) ผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่ “แค่” แสดงความหมายดังกล่าว 28 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 17.83

(16) ความรู้สึกของชายหนุ่มจากน้อยใจเปลี่ยนเป็นโกรธขึ้นมาอีก ผู้หญิงคนนั้นกล้าดียังไงมาปฏิเสธเขา แค่แม่มาฐานะปานกลางไม่ได้ร่ำรวยอะไร เทียบกับเขาแล้วหล่อนก็เหมือนต้นหญ้าดาษดื่นโชคดีกว่าไม้ใหญ่อย่างเขาโน้มตัวลงหา หล่อนกล้าดียังไงถึงเมิ่นหน้าหนี! (คำของหัวใจ, หน้า 96, ฉบับที่ 2675)

(17) “ไม้ไม่มีอะไรนะลูก อาม่าแค่ไม่สบายนิดหน่อย” (คำของหัวใจ, หน้า 76, ฉบับที่ 2672)

4.1.3 กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่าจำนวนที่ปรากฏหลัง “แค่” เป็นจำนวนน้อย (สำหรับผู้พูด) หรือ

เป็นจำนวนที่ไม่เกินไปจากที่กำหนดขอบเขต ในกรณีนี้ “แค่” มักปรากฏหน้าคำบอกจำนวน โดยผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่ “แค่” แสดงความหมายดังกล่าว จำนวน 27 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 17.2

(18) “เงินแค่สามหมื่นให้เลยไม่ได้หรือไง พี่ออกรวย” (คำของหัวใจ, หน้า 131, ฉบับที่ 2673)

4.1.4 กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่า “แค่ทำกริยาที่ถูกต้องขอบเขตก็เพียงพอแล้ว ไม่ต้องทำอะไรนอกเหนือไปจากนี้หรือมากไปกว่านี้” ในกรณีนี้ “แค่” มักปรากฏหน้าคำกริยา โดยผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่ “แค่” แสดงความหมายดังกล่าว จำนวน 8 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 5.1

(19) อุบาทว์หรือเปล่านั้นก็รู้ที่ตริตามาสเห็นมิดชิดอ้อนใจกับนายตำรวจหนุ่ม คล้ายแถมองตากันก็พอจะรู้เรื่องราวทั้งหมดแล้ว (ปราสาททรายในสายฝน, หน้า 47, ฉบับที่ 2672)

4.1.5 กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่าเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ถูกกล่าวถึงไม่เกินไปกว่าระดับที่กำหนดขอบเขต ในกรณีนี้ “แค่” มักปรากฏหน้าคำนาม โดยผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่ “แค่” แสดงความหมายดังกล่าว จำนวน 7 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 4.46

(20) มิชชั่นเน้นคำว่า “บิก” ชัดเจน ราวกับจะยั่วให้ตริตามาสรับรู้ ว่าชายผู้นี้เป็นได้แค่ บิก มิใช่ บี อย่างที่... คนเพียงคนเดียวในเมืองโอจาถูกเรียกขานเช่นนั้น (ปราสาททรายในสายฝน, หน้า 120, ฉบับที่ 2682)

4.2 ความหมายและวิธีการใช้ “เพียง”

จากการรวบรวมตัวอย่างประโยคพบว่า “เพียง”⁽⁸⁾ แสดงความหมายได้ 4 รูปแบบ ดังนี้

4.2.1 กำหนดขอบเขตคำหรือกลุ่มคำซึ่งเป็นเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ปรากฏหลังคำที่กำหนดขอบเขต และปฏิเสธเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงอื่นๆ โดยแสดงความหมายว่า “เพียง...เท่านั้น ไม่นอกเหนือไปจากนี้” ในกรณีนี้ “เพียง” มักปรากฏหน้าคำนามและคำกริยา โดยผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่ “เพียง” แสดงความหมายดังกล่าว จำนวน 46 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 53.49

(21) ไม่ทันสองทุ่มทุกอย่างก็เงียบเหงา ร้านรวงเริ่มทยอยปิดกันจนหมดสิ้น บนถนนแว้งว่างเปล่าไร้รถรา จะมีก็เพียงสุนัขจรจัดเท่านั้นที่ยังคงเดินไปมา (เกลียวไหมใยกรรม, หน้า 126, ฉบับที่ 2680)

4.2.2 กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่าจำนวนที่ปรากฏหลัง “เพียง” เป็นจำนวนน้อย (สำหรับผู้พูด) หรือเป็นจำนวนที่ไม่เกินไปจากที่กำหนดขอบเขต ในกรณีนี้ “เพียง” มักปรากฏหน้าคำบอกจำนวน โดยผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่ “เพียง” แสดงความหมายดังกล่าว จำนวน 31 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 36.05

(22) หัสตินถอนสายตากลักลับจากจุดที่เขามองตามหลังร่างเบรียวระหงลับหายเข้าไปในชายคาตึก เตรียมทำใจไว้เลยว่าจะต้องคอยอีกเป็นชั่วโมงๆ แต่ที่ไหนได้...อีกครั้ง...หญิงสาวคนนี้ใช้เวลาแต่งกายเพียง 10 นาที (ปีกเปล่า, หน้า 108, ฉบับที่ 2681)

4.2.3 กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่าเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ถูกกำหนดขอบเขตไม่มีคุณค่า ไม่มีความสำคัญ หรือบทบาทใดๆ ในกรณีนี้ “เพียง” มักปรากฏหน้าคำนาม โดยผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่ “เพียง” แสดงความหมายดังกล่าว 8 ประโยค อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยไม่พบกรณีที่ “เพียง” แสดงความรู้สึกถูกดูหมิ่นของผู้พูด

(23) จันทรแจ่มมีโอกาสดำรงค้ำกับสามีบ้างก็ในตอนปลายสัปดาห์ ยามที่ลูกๆ กลับมาจากโรงเรียนประจำ หรือตอนวันหยุดปิดภาคและทั้งครอบครัวได้ไปฮอริเดย์ด้วยกัน ไม่อย่างนั้น หล่อนก็จะเป็น

เพียงเศษเสี้ยวเล็กๆ น้อยๆ ที่สามี่แวงมาหาในตอนกลางวัน (ปีกเปล่า, หน้า 75, ฉบับที่ 2682)

4.2.4 กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่า “เพียงแค่ทำกริยาที่ถูกกำหนดขอบเขตก็เพียงพอแล้ว ไม่ต้องทำอะไรนอกเหนือหรือมากเกินไปกว่านี้” ซึ่งผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่ “เพียง” แสดงความหมายนี้เพียง 1 ประโยค

(24) เพียงแค่ข้าพหิพยชัยบ ดาวดาราที่ร้องอาสามาจากแถวเด็กๆ “ดาวไปยกมาให้คะ”

เพียงครู...น้ำแก้วหนึ่งก็ถูกยื่นมาตรงหน้า... (วังวนกลกาล, หน้า 128, ฉบับที่ 2672)

4.3 ความหมายและวิธีการใช้ “(คำกริยา)+แต่”

จากการรวบรวมตัวอย่างประโยคพบว่า “(คำกริยา)+แต่” แสดงความหมายได้ 4 รูปแบบ ดังนี้

4.3.1 กำหนดขอบเขตคำหรือกลุ่มคำซึ่งเป็นเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ปรากฏหลังคำกำหนดขอบเขต และปฏิเสธเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงอื่นๆ ในกรณีนี้ “(คำกริยา)+แต่” มักปรากฏหน้าคำนามและคำกริยา ผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่ “(คำกริยา)+แต่” แสดงความหมายดังกล่าว จำนวน 78 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 56.11

(25) ...ที่พอจะเรียกตัวเองว่า ผับหรือบาร์ได้อย่างเต็มภาคภูมิ เห็นจะมีก็แต่ร้านที่เปิดในตึกแถวสองชั้นกึ่ง

คอนกรีตกึ่งไม้เท่านั้น (เกลียวไหมโยกรรม, หน้า 121, ฉบับ 2674)

4.3.2 กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่าการกระทำที่ถูกกำหนดขอบเขตเป็นการกระทำแบบเดียวกันที่เกิดขึ้นซ้ำๆ เกิดขึ้นบ่อยครั้ง หรือเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในกรณีนี้ “(คำกริยา)+แต่” มักปรากฏหน้าคำกริยา โดยผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่ “(คำกริยา)+แต่” แสดงความหมายดังกล่าว จำนวน 24 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 17.27

(26) หยาดน้ำตาซึ่งกลั่นจากความเคียดแค้น...เก็บกอด...พริ้งพวอาบแถม ทำไมพอถึงเอาแต่ด่าๆ ไม่ถาม

ไถ่สารทุกข์สุกดิบสักคำ (คววดอกไม้, หน้า 75, ฉบับที่ 2681)

4.3.3 กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่า “...แต่เรื่องราว เหตุการณ์ หรือสิ่งที่ถูกกำหนดขอบเขต” ในกรณีนี้ “(คำกริยา)+แต่” มักปรากฏหน้าคำนาม โดยสิ่งที่ถูกกำหนดขอบเขตซึ่งเป็นเรื่องราว เหตุการณ์ หรือสิ่งของประเภทเดียวกันนั้นจะมีเป็นจำนวนมากหรือไม่ก็ได้ ผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่ “(คำกริยา)+แต่” แสดงความหมายดังกล่าว 22 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 15.83

(27) เหมือนกับรถราตามท้องถนนจะแกล้งเขาอย่างนั้นละ เพราะตึกขนาดนี้แล้วการจราจรยังคงแน่นขนัด

มากเสียจนแท็กซี่ที่เขานั่งกลับวังเววินที่นั่นติดแน่นยับไปข้างหน้าได้ทีละน้อย รอบกายมีแต่ รถ รถ

รถ และรถเต็มไปหมดเหมือนกับลานจอดรถขนาดใหญ่ (กลิ่นการเวก, หน้า 70, ฉบับที่ 2673)

4.3.4 กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่า “ไม่รู้ว่าควรทำอะไรต่อไป ไม่มีทางเลือกอื่น หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหน้าเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อนว่าจะเกิดขึ้น จึงต้องทำหรือได้แต่ทำกริยาที่ถูกกำหนดขอบเขตเท่านั้น” ในกรณีนี้ “(คำกริยา)+แต่” มักปรากฏหน้าคำกริยา โดยผู้วิจัยพบตัวอย่างประโยคที่ “(คำกริยา)+แต่” แสดงความหมายดังกล่าว จำนวน 15 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 10.79

(28) จากนั้นการเวกที่เลือกก็กลุ่มมูเข้าทำร้ายเหยื่อที่ล้มลงไปในนอนกับพื้นอย่างรวดเร็วราวกับฝูงหมาป่า

กลุ่มมูเข้าย้าลูกแกะ โดยที่ชายอีกสองคนที่เหลือได้แต่ตตะลึงจ้องมองดูโดยมิอาจช่วยอะไรได้

(คำของหัวใจ, หน้า 111, ฉบับที่ 2676)

จากการศึกษาความหมายและวิธีการใช้ “แค่” “เพียง” และ “(คำกริยา)+แต่” พบว่า “แค่” และ “เพียง” มีรูปแบบ

ความหมายที่คล้ายคลึงกัน และอาจใช้แทนกันได้บางกรณี โดย “แค่” มักปรากฏในบทสนทนา และ “เพียง” มักปรากฏในบทบรรยาย ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก “แค่” พังดูเป็นภาษาพูดและมีระดับความเป็นทางการน้อยกว่า “เพียง” ส่วน “(คำกริยา)+แต่” มีความหมายคล้ายคลึงกับ “แค่” และ “เพียง” เพียง 1 ความหมายดังที่ได้กล่าวไปแล้วในข้างต้น โดย “(คำกริยา)+แต่” จะเน้นแสดงความเป็นพหูพจน์เช่นเดียวกับ bakari ในภาษาญี่ปุ่น ซึ่งจุดนี้ถือเป็นจุดต่างที่เด่นชัดระหว่าง “แค่” และ “เพียง” กับ “(คำกริยา)+แต่”

5. การเปรียบเทียบ shika, dake และ bakari กับคำแสดงความหมายในภาษาไทย

5.1 การเปรียบเทียบ shika กับคำแสดงความหมายในภาษาไทย

จากการศึกษาเปรียบเทียบ พบว่า shika แสดงความหมายคล้ายกับคำในภาษาไทย 3 ความหมาย ดังนี้

5.1.1 กรณีที่ shika กำหนดขอบเขตเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ยกขึ้นมาเป็นประเด็น และปฏิเสธเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงอื่นๆ อาจเทียบได้กับ “แค่” “เพียง” และ “(คำกริยา)+แต่”

5.1.2 กรณีที่ shika กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่าไม่มีวิธีการหรือทางเลือกอื่น ต้องทำ ทำได้เพียง หรือได้แต่ทำเรื่องราว เหตุการณ์ หรือสิ่งที่ถูกกำหนดขอบเขตเท่านั้น อาจเทียบได้กับ “(คำกริยา)+แต่”

5.1.3 กรณีที่ shika กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่าเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ถูกกำหนดขอบเขตเป็นจำนวนน้อย อาจเทียบได้กับ “แค่” และ “เพียง”

5.2 การเปรียบเทียบ dake กับคำแสดงความหมายในภาษาไทย

จากการศึกษาเปรียบเทียบ พบว่า dake แสดงความหมายคล้ายกับคำในภาษาไทย 2 ความหมาย ดังนี้

5.2.1 กรณีที่ dake กำหนดขอบเขตเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ยกขึ้นมาเป็นประเด็น และปฏิเสธเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงอื่นๆ อาจเทียบได้กับ “แค่” “เพียง” และ “(คำกริยา)+แต่”

5.2.2 กรณีที่ dake กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่าไม่มีวิธีการหรือทางเลือกอื่น ต้องทำ ทำได้เพียง หรือได้แต่ทำเรื่องราว เหตุการณ์ หรือสิ่งที่ถูกกำหนดขอบเขตเท่านั้น อาจเทียบได้กับ “(คำกริยา)+แต่”

5.3 การเปรียบเทียบ bakari กับคำแสดงความหมายในภาษาไทย

จากการศึกษาเปรียบเทียบ พบว่า bakari แสดงความหมายคล้ายกับคำในภาษาไทย 3 ความหมาย ดังนี้

5.3.1 กรณีที่ bakari กำหนดขอบเขตเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ยกขึ้นมาเป็นประเด็น และปฏิเสธเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงอื่นๆ อาจเทียบได้กับ “แค่” “เพียง” และ “(คำกริยา)+แต่”

5.3.2 กรณีที่ bakari กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่าเรื่องราว เหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ถูกกำหนดขอบเขตเกิดขึ้นซ้ำๆ เกิดขึ้นบ่อยครั้ง หรือเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง อาจเทียบได้กับ “(คำกริยา)+แต่”

5.3.3 กรณีที่ bakari กำหนดขอบเขตโดยแสดงความหมายว่า ...แต่เรื่องราว เหตุการณ์ หรือสิ่งที่ถูกกำหนดขอบเขต อาจเทียบได้กับ “(คำกริยา)+แต่”

เชิงอรรถ

- (1) ไวยากรณ์ที่มีลักษณะพ้องความหมายคือ ไวยากรณ์ที่มีรูปต่างกันแต่ความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน
- (2) คำแสดงความหมายที่นำมาใช้ในการศึกษาเหล่านี้ได้มาจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะการแปล shika, dake และ bakari เป็นคำในภาษาไทย
- (3) Numata Yoshiko (1992, หน้า 35) ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนี้ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า Toritateshi เป็นคำที่ทำหน้าที่ยกคำหรือกลุ่มคำที่ผู้พูดเน้นย้ำขึ้นมาเป็นประเด็น พร้อมทั้งแสดงความสัมพันธ์ที่เป็นเหตุเป็นผลระหว่างคำหรือกลุ่มคำเหล่านั้นกับคำหรือกลุ่มคำอื่นๆ ที่ไม่ได้ยกขึ้นมาเป็นประเด็น
- (4) ตำแหน่งที่ไม่ใช่ตำแหน่งท้ายประโยคหมายถึง มีคำกำหนดขอบเขตปรากฏในตำแหน่งต้นประโยคหรือกลางประโยค
- (5) ลำดับของรูปแบบความหมายที่น่าเสนอเรียงตามจำนวนตัวอย่างประโยคที่พบจากมากไปหาน้อย
- (6) กรณีของ "...แต่" ผู้วิจัยขอใช้คำว่า "(คำกริยา)+แต่" เนื่องจากคำที่ปรากฏหน้า "...แต่" มักเป็นคำกริยา เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายและไม่สับสน
- (7) ในที่นี้หมายถึงรวมถึง "แค่เพียง" "แค่...เท่านั้น" และ "แค่เพียง...เท่านั้น"
- (8) ในที่นี้หมายถึงรวมถึง "เพียงแค่ว่า" "เพียง...เท่านั้น" และ "เพียงแค่ว่า...เท่านั้น"

บรรณานุกรม

- 安部朋世 (1999) 「ダケの位置と限定のあり方—名詞句ダケ文とダケダ文—」『日本語科学』6 国立国語研究所、pp.32-48
- 奥津敬一郎、沼田善子、杉本武 (1986) 「とりたて詞」『いわゆる日本語助詞の研究』凡人社、pp.107-225
- 佐藤恭子 (1986) 「「しか」と「だけ」の用法—名詞に接続する場合—」『日本語・日本文化』13 大阪外国語大学留学生日本語教育センター、pp.15-29
- 趙愛淑 (2000) 「「しか」における限定と期待」『日本学報』44、pp.177-194
- 中西久美子 (1996) 「シカとダケとバカリ—限定のとりたて助詞—」『日本語類義表現の文法 (上)』くろしお出版、pp.317-327
- 沼田善子 (1992) 「とりたて詞と視点」『日本語学』11-8 明治書院、pp.35-43
- 茂木俊伸 (編) (2001) 「とりたて詞「しか」における「予想」について」『日本語のとりたて』筑波大学、pp.231-250
- 山中美恵子 (1993) 「限定と否定」『日本語教育』79 日本語教育学会、pp.76-88
- 張建華 (1997) 『取り立て助詞「ばかり」の文法的意味』
<<http://www2.kokken.go.jp/jalic/group5/97.3.5p97.pdf>>
- ภาณิการ์ สุรังสิกุล.(2551) การศึกษาความหมายและวิธีการใช้คำกำหนดขอบเขต shika, dake, bakari : เปรียบเทียบภาษาญี่ปุ่น – ภาษาไทย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์